

61:57

B43

Міністерство охорони здоров'я України

Товариство токсикологів України

Інститут екогігієни і токсикології ім. Л.І. Медведя

Буковинська державна медична академія

НДІ медико-екологічних проблем МОЗ України

Наукова конференція

**"ВІКОВІ АСПЕКТИ ЧУТЛИВОСТІ
ОРГАНІЗМУ ДО КСЕНОБІОТИКІВ"**

24-25 жовтня 2002 року

Чернівці

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УДК 615.9:575 (019)

**ЗАСТОСУВАННЯ ПІДХОДІВ
КСЕНОГЕНЕТИКИ В ОНТОГЕНЕТИЧНИХ
ТОКСИКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ**

*Т.І.Кметь, Л.І.Власик, Буковинська державна
медична академія, НДІ медико-екологічних проблем*

Різниця в чутливості організму до ксенобіотиків на різних етапах онтогенезу значною мірою залежить від особливостей функціонування систем, які їх метаболізують. У літературі є переконливі докази того, що генетично детермінований функціональний стан метаболізуючих систем

упродовж життя може модифікуватись під впливом ксенобіотиків. Крім того, генетичний поліморфізм швидкості метаболізму можна розглядати як ендогенний фактор ризику підвищеної схильності до злоякісних новоутворень, специфічних ушкоджень органів і систем впливом ксенобіотиків. У зв'язку з цим, оцінка активності метаболізуючих систем відіграє важливу роль при встановленні порогових доз і концентрацій.

Проведені нами дослідження дозволили виявити особливості розвитку патологічного процесу в нирках щурів різного віку, які належали до протилежних фенотипів за швидкістю першої та другої фаз детоксикації. У групи старих тварин "повільних" метаболізаторів (за активністю цитохрому P450) органічні речовини (ацетиланізол, оксалати) викликали розвиток тубуло-інтерстиційного компоненту з надмірною активацією каналцево-клубочкового зворотного зв'язку. У "швидких" метаболізаторів такої закономірності не виявлено в жодній із вікових груп. Аналогічні дослідження проводяться для з'ясування ролі різних фенотипів другої фази детоксикації при ушкодженні хімічними речовинами різних класів.

Врахування генетичного поліморфізму швидкості метаболізму ксенобіотиків дає можливість прогнозувати виникнення конкретних порушень органів і систем, оцінювати потенційні можливості адаптаційних механізмів і на цій основі вести пошук способів корекції порушень або підвищення функціональних можливостей організму.